

శ్రీమద్భాగవతం

ః శ్రీ గురు పూర్ణాంశు ॥

గురుబ్రహ్మో గురుర్మిష్టః, గురుర్దేవో మహాశ్వరః ।
గురుస్నాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

ః శ్రీరాఘవి పూర్ణాంశు ॥

పద్మాలయాప్రియాయాపి పద్మమాలాధరాయచ ।
పద్మాసనాది పూజ్యాయ శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

ః అం ర్థంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానే: -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధిర్థం-
విద్యాభివృద్ధిర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధిర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పారం కరిష్యామహో.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద బుధి: -బృహతీ ఛంద: -శ్రీకృష్ణ:
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తి: శక్తి: -జ్ఞాన వైరాగ్య కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమధ్భగవత్ప్రసాదసిద్ధుర్థే పాతే వినియోగ: ॥

ః ధైర్యం ॥

నారాయణాఖ్య పరసేతు సమాప్తి హేతుం ।
వ్యాసప్రసూత శుకనావిక భావకోలామ్ ॥
సంసార సాగర గభీర తయా తు భీతా: ।
నావం సమారుహత భాగవతం సుయోగ్యం ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుతీ కుపొ విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - [శ్రీమాన్ కె.వి.ఎన్.వి.జి.శేషాచార్యులు మరియు
బహుతీ డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...]

శ్రీమద్భాగవతం

పంచమస్తుండుః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యం సంహితాయాం పంచమస్తుంధే వింశోఽధ్యాయః

శ్రీషుక ఉవాచ

అతః పరం ప్లక్ష్మీనాం ప్రమాణలక్ష్మణసంస్థానతో

వర్షవిభాగ ఉపవర్జ్యతే

॥ 5-20-1 ॥

జంబూద్వీషోఽయం యావత్ర్పమాణవిస్తారస్తావతా క్షారోదధినా

పరివేష్టితో యథా మేరుర్జంబ్యాఖ్యేన లవకోదధిరపి తతో

ద్విగుణవిశాలేన ప్లక్ష్మీఖ్యేన పరిక్షిష్టో యథా పరిభా

బాహోవవనేన ప్లక్ష్మో జంబూప్రమాణో ద్విపాఖ్యాకరో హిరణ్యమ

ఉత్థితో యత్రాగ్నిరుపాస్తే సప్తజిహ్వస్తస్యాధిపతిః

ప్రియప్రతాత్మజ ఇధ్యజిహ్వః స్వం ద్వీపం సప్తవర్షాణి విభజ్య

సప్తవర్షనామభ్య ఆత్మజేభ్య ఆకలయ్య స్వయమాత్మయోగే

నోపరరామ

॥ 5-20-2 ॥

శివం యవసం సుభద్రం శాంతం క్షేమమమృతమభయమితి

వర్షాణి తేషు గిరయో నద్యత్వ సప్తవాభిజ్ఞాతాః

॥ 5-20-3 ॥

మణికూటో వజ్రికూట ఇంద్రసేనో జ్యోతిష్మాన్ సుపర్ణో

హిరణ్యమ్భువో మేఘమాల ఇతి సేతుశైలాః . అరుణా

సృష్టాంగిరసీ సావిత్రీ సుప్రభాతా బుతంభరా సత్యంభరా

ఇతి మహానద్యః యాసాం జలోపస్వర్షనవిధూతరజస్తమసో

హంసపతంగోర్ధ్వయనసత్యంగసంజ్ఞాశ్చత్వారో వర్షాః సహస్రాయుషో

విబుధోపమసందర్శనప్రజననాః స్వర్గద్వారం త్రయ్య విద్యయా

భగవంతం త్రయ్యామయం సూర్యమాత్మానం యజంతే

॥ 5-20-4 ॥

ప్లక్షః స్వసమానేనేక్షరసోదేనావృతో యథా తథా ద్విపోతి
శాల్యలో ద్విగుణవిశాలఃసమానేన సురోదేనావృతః
పరివృంకే

యత్ హ వై శాల్మలీ ప్లక్షాయామా యన్యం వావ కిల
నిలయమాహర్భగవతశ్చందః స్తుతః పత్రాజ్ఞిరాజస్య సా
ద్విపహూతయే ఉపలక్ష్యతే

తద్వాధిపతిః ప్రియప్రతాత్మజో యజ్ఞబాహుః స్వసుతేభ్యః
సప్తభ్యస్తన్నామాని సప్తవర్షాణి వ్యభజత్పురోచనం సౌమనస్యం
రమణకం దేవవర్షం పారిభద్రమాప్యాయనమవిజ్ఞాతమితి || 5-20-9 ||

తేమ వర్షాదయో నద్యశ్చ సప్తవాభిజ్ఞాతాః స్వరసః శతశ్చంగో
 వామదేవః కుండో ముకుందః పుష్పవర్షః సహస్రప్రతిరితి
 అనుమతిః సినీవాలీ సరస్వతీ కుహూ రజనీ నందా
రాకేతి ॥ 5-20-10 ॥

తద్వర్షపురుషా� శ్రుతధరీర్యధరవసుంధరేషంధరసంజ్ఞా భగవంతం
వేదమయం సోమమాత్మానం వేదేన యజంతే || 5-20-11 ||

స్వగోభిః పితృదేవేభో విభజన్ కృష్ణశుక్లయోః
|| 5-20-12 ||

ఏవం సురోదాధృహిష్టద్విగుణః సమానేనావృతో ఘృతోదేన
యథా పూర్వః కుశదీపో యస్మిన్ కుశస్తంబో దేవకృత
స్తదీపాభ్యకరో జ్వలన ఇవాపరః స్వశప్పరోచిషా
దికో విరాజయతి

॥ 5-20-13 ॥

తదీపపత్తిః ప్రైయప్రతో రాజన్ హిరణ్యరేతా నామ
స్వం దీపం సప్తబ్యః స్వపుత్రేభో యథాభాగం విభజ్య స్వయం
తప ఆతిష్ఠత వసువసుదానదృఢరుచినాభిగుప్తస్తుత్యప్రత
వివిక్తవామదేవనామబ్యః

॥ 5-20-14 ॥

తేషాం వర్షేషు సీమగిరయో నద్యశ్చాభిజ్ఞాతాః సప్త సప్తైవ
చక్రశ్చతుఃశృంగః కపిలశ్చిత్రకూటో దేవానీక ఊర్ధ్వరోమా
ద్రవిణ ఇతి రసకుల్యా మధుకుల్యా మిత్రవిందా
శ్రుతవిందా దేవగర్భా ఘృతచ్యతా మంత్రమాలేతి

॥ 5-20-15 ॥

యాసాం పయోభిః కుశదీపాకసః కుశలకోవిదాభియుక్త
కులకసంజ్ఞా భగవంతం జాతవేదసరూపిణం కర్మకౌశలేన
యజంతే

॥ 5-20-16 ॥

పరస్య బ్రిహ్మణః సాక్షాజ్ఞతవేదో ఉసి హవ్యవాట్
దేవానాం పురుషాంగానాం యజ్ఞేన పురుషం యజేతి

॥ 5-20-17 ॥

తథా ఘృతోదాధృహిః క్రోంచదీపో ద్విగుణః స్వమానేన
క్షీరోదేన పరిత ఉపకూపో వృతో యథా కుశదీపో
ఘృతోదేన యస్మిన్ క్రోంచో నామ పర్వతరాజో
దీపపనామనిర్వర్తక ఆన్సే

॥ 5-20-18 ॥

యోఉనో గుహప్రహరణో నృధితనితంబకుంజో ఉపి
క్షీరోదేనాసిచ్యమానో భగవతా పరుణేనాభిగుపో
విభయో బభూవ

॥ 5-20-19 ॥

తస్మిన్నపి బ్రైయప్రతో ఘృతపృష్ఠో నామాధిపతిః స్వే దీపే
వర్షాణి సప్త విభజ్య తేషు పుత్రనామసు సప్త రిక్థదాన్
వర్షపాన్ నివేశ్య స్వయం భగవాన్ భగవతః పరమకల్యాణ
యశస్ ఆత్మభూతస్య హరేశ్వరణారవిందముపజగామ

॥ 5-20-20 ॥

ఆమో మధురువో మేఘపృష్ఠః సుధామా బ్ర్రాజిషో
లోహితార్ణో వనస్పతిరితి ఘృతపృష్ఠసుతాస్తేషాం
వర్షగిరయః సప్త సప్తైవ నద్యశ్చభిభ్యాతాః
శుక్లో వర్ధమానో భోజన ఉపబర్ధిషో నందో
నందనః సర్వతోభద్ర ఇతి అభయా అమృతోమా
అర్యకా తీర్థవతీ రూపవతీ పవిత్రవతీ శుక్లేతి

॥ 5-20-21 ॥

యాసామంభః పవిత్రమమలముపయుంజానాః పురుషబుషభ
ద్రవిణదేవకసంజ్ఞా వర్షపురుషా ఆపోమయం దేవమపాం
పూర్ణేనాంజలినా యజంతే

॥ 5-20-22 ॥

అపః పురుషవీర్యః స్థ పునంతీర్యార్థువః సువః
తా నః పునీతామీవ ఫ్ల్యుః స్పృశతామాత్మనా భువ ఇతి

॥ 5-20-23 ॥

ఏవం పురస్తాత్మీష్టోదాత్మరిత ఉపవేశితః శాకదీపో
ద్వాత్రింశల్కయోజనాయమః సమానేన చ దధిమండోదేన
పరీతో యస్మిన్ శాకో నామ మహీరువః స్వక్షేత్రవ్యపదేశకో
యస్య హ మహోనురభిగంధస్తం దీపమనువాసయతి

॥ 5-20-24 ॥

తస్యాపి బ్రైయప్రత ఏవాధిపతిర్వామ్మా మేధాతిథిః సోఽపి
విభజ్య సప్త వర్షాణి పుత్రనామాని తేషు స్వాత్మజాన్
పురోజవమనోజవపవమానధూమ్రానీక-చిత్రరేఘబహురూప
విశ్వధారసంజ్ఞాన్ నిధాప్యాధిపతీన్ స్వయం భగవత్యనంత
ఆవేశితమతిస్తపోవనం ప్రవివేశ

॥ 5-20-25 ॥

వీతేషాం వర్షమర్యాదాగిరయో నద్యశ్చ సప్త సమైవ ఈశాన
ఉరుశృంగో బలభద్రః శతకేసరః సహప్రస్తోతో దేవపాలో
మహానస ఇతి అనఫూఁ యుర్దా ఉభయస్పృష్టిరపరాజితా
పంచపదీ సహప్రస్తుతిర్మిజధృతిరితి

॥ 5-20-26 ॥

తద్వర్షపురుషా బుత్ప్రతసత్యప్రతదానప్రతానుప్రతనామానో
భగవంతం వాయ్యాత్మకం ప్రాణాయామవిధూతరజస్తమసః
పరమసమాధినా యజంతే

॥ 5-20-27 ॥

అంతః ప్రవిశ్య భూతాని యో బిభర్యత్తుకేతుభిః
అంతర్యామీశ్వరః సాక్షాత్పాతు నో యద్వశే స్ఫుటం

॥ 5-20-28 ॥

ఏవమేవ దధిమండోదాత్పరతః పుష్టురద్విపస్తతో
ద్విగుణాయామః సమంతత ఉపకల్పితః సమానేన
స్వాదూదకేన సముద్రేణ బహిరావృతో యస్మిన్ బృహత్పుష్టరం
జ్యులనశిఖామలకనకపత్రాయుతాయుతం భగవతః
కమలాసనస్యాధ్యాసనం పరికల్పితం

॥ 5-20-29 ॥

తద్విపమధ్య మానసోత్తరనామైక ఏవార్యాచీనపరాచీన
వర్షయోర్మర్యాదాచలో యుతయోజనోచ్ఛాయాయామో యత్త తు
చతస్పు దిక్ష చత్వారి పురాణి లోకపాలానామింద్రాదీనాం
యదుపరిష్టాత్మార్యరథస్య మేరుం పరిభ్రమతః సంవత్సరాత్మకం
చక్రం దేవానామహారాత్రాభ్యాం పరిభ్రమతి

॥ 5-20-30 ॥

తద్విపస్యాప్యధిపతిః ప్రైయప్రతో వీతిమోత్తో నామైతస్యాత్మజో
రమణకథాతకినామానో వర్షపతీ నియుజ్య స స్వయం పూర్వజవ
ధృగవత్తర్మశీల ఏవాస్తే

॥ 5-20-31 ॥

తద్వర్షపురుషా భగవంతం బ్రహ్మారూపిణం సకర్మకేణ
కర్మణారాధయంతీదం చోదాహరంతి

॥ 5-20-32 ॥

యత్తత్త్వర్మయం లింగం బ్రహ్మలింగం జనో_ర్ఘయేత్
ఏకాంతమద్వయం శాంతం తస్మై భగవతే నమ ఇతి

॥ 5-20-33 ॥

బుషిరువాచ

తతః పరస్తాల్లోకాలోకనామాచలో లోకాలోకయో
రంతరాలే పరిత ఉపక్షిప్తః

॥ 5-20-34 ॥

యావన్మానసోత్తరమేర్వోరంతరం తావతీ భూమిః కాంచన్య
న్యాదర్ఘతలోపమా యస్యాం ప్రహితః పదార్థో న కథంచిత్పునః
ప్రత్యపలభ్యతే తస్మాత్పర్వసత్యపరిహృతా_ఉనీత్

॥ 5-20-35 ॥

లోకాలోక ఇతి సమాఖ్యా యదనేనాచలేన
లోకాలోకస్యాంతర్వర్తినావస్థాప్యతే

॥ 5-20-36 ॥

స లోకత్రయంతే పరిత ఈశ్వరేణ విహితో
యస్యాత్మార్యాదీనాం ద్రువాపవర్గణాం జ్యోతిర్గణానాం
గభస్తయో_ర్వాచీనాంస్త్రీన్ లోకానావితన్యానా
న కదాచిత్పరాచీనా భవితుముత్సహంతే
తావదున్మహనాయామః

॥ 5-20-37 ॥

ఏతావాన్ లోకవిన్యాసో మానలక్షణసంస్థాభిర్మిచింతితః
కవిభిః స తు పంచాశత్తోటిగణితస్య భూగోలస్య
తురీయభూగో_యం లోకాలోకాచలః

॥ 5-20-38 ॥

తదుపరిష్టాచ్ఛతస్యాశాస్యాత్మయోనినాఖిలజగద్గరుణా
ధినివేశితా యే ద్విరదపతయ బుషభః పుష్టరచూడో
వామనో_పరాజిత ఇతి సకలలోకస్థితివేతవః

॥ 5-20-39 ॥

తేషాం స్వవిభూతీనాం లోకపాలానాం చ వివిధవీర్యో
పబ్యంహణాయ భగవాన్ పరమమహాపురుషో మహావిభూతిపతి
రంతర్యామ్యత్తునో విశుద్ధసత్త్వం ధర్మజ్ఞానవైరాగ్యశర్య
దృష్టమహాసిద్ధ్యపలక్షణం విష్ణుక్షేనాదిభిః స్వపార్షుద్ధ్రప్రవర్తేః
పరివారితో నిజవరాయుధోపశోభిత్రైర్మిజభుజదండ్రైః
సంధారయమాణస్తస్మిన్ గిరివరే సమంతాత్పుకలలోక
స్వస్తయ ఆస్తే

॥ 5-20-40 ॥

అకల్పమేవం వేషం గత ఏష భగవానాత్మయోగమాయయా
విరచితవిధలోకయాత్రాగోహియాయేత్యర్థః

॥ 5-20-41 ॥

యోఉన్మర్యస్తార ఏతేన హ్యలోకపరిమాణం చ వ్యాఖ్యాతం
యద్వహిర్మోకాలోకాచలాత్తతః పరస్తాద్యోగేశ్వరగతిం
విశుద్ధముదాహరంతి

॥ 5-20-42 ॥

అండమధ్యగతః సూర్యో ద్వావాభూమ్యార్యదంతరం
సూర్యాండగోలయోర్మధ్యే కోట్యోః స్మృః పంచవింశతిః
మృత్తేణ్ణు ఏష ఏతస్మిన్ యదభూత్తతో మార్తండ ఇతి
వ్యపదేశః హిరణ్యగర్భ ఇతి యద్ధిరణ్యాండసముద్ధవః

॥ 5-20-43 ॥

సూర్యోణ హి విభజ్యంతే దిశః ఖం ద్వోర్మహీ భిదా

స్వర్గాపవర్గా నరకా రసోకాంసి చ సర్వశః

॥ 5-20-45 ॥

దేవతిర్య మనష్యోణాం సరీసృపసవీరుధాం
సర్వజీవనికాయానాం సూర్య ఆత్మా దృగీశ్వరః

॥ 5-20-46 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం పంచమస్మంధే వింశోఽధ్యాయః

॥అథ క్షమా పార్థునా॥

యదక్షరపదబ్రహ్మం మాత్రాపీణం చ యద్భవేత్ ।

తత్పర్యం క్షమ్యతాం దీవ నారాయణ నమోత్సుతే॥

॥ అథ భగవత్పుర్వణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేష్టియైర్య బుధ్యత్తునా వా ప్రకృతేస్యుభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థునా ॥

సర్వే భవస్తు సుఖినః సర్వే సస్తు నిరామయః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యస్తు మా కళ్యాత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాన్తాయ కల్యాణనిధయే నిధయేత్రిప్తినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥